

Kick-off produksjonssvikt 2024

Kompetansesamling for kommunene i Vestfold og Telemark

Digitalt møte 18.11.2024

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

18.11.2024

Punkter vi tar opp

- Oversikt over søknadene
- Fagsystem: Agros
- Meldeplikten – dokumentasjon av skadeårsak
- Forskuddsbetaling
- Disp fra søknadsfristen: caser
- Satser og toppavgrensning i tilskuddet
- Honning: dokumentasjon av skadeårsak, avling og produksjonsomfang
- Fukt og bær: dokumentasjon av avling og skadeårsak
- Potet og grønnsaker: dokumentasjon av avling og skadeårsak
- Grovfôr for salg: dokumentasjon av avling
- Grovfôr med husdyr: klimaprosent og dokumentasjon
- Korn: rutiner i spesielle tilfeller

Oversikt over søknadene

Kommune	bær	frukt	grønn-saker	grovfor husdyr	grovfor salg	honning	korn	poteter	sum
Drangedal				2	1		2		5
Fyresdal						1			1
Færder							1		1
Holmestrand		2					12		14
Horten							2		2
Kragerø		1							1
Kviteseid						1			1
Larvik	2		4	1		2	6		15
Midt-Telemark	1	15		2		2	8	1	29
Nissedal						1			1
Nome		2					3		5
Notodden	2	2				6	2		12
Porsgrunn							1		1
Sandefjord	1	1	2				9		13
Seljord		1				1	1		3
Siljan						4	1		5
Skien							10	2	12
Tokke					1				1
Tønsberg	1		1				7	1	10
sum	7	24	7	5	2	18	65	4	132

Av disse 132 er 7 avsluttet

Fagsysstem - Agros

Produksjonssvikt (melding)

Svikt honningproduksjon

Produksjonssvikt

Bær

Frukt

Grønnsaker

Grovfôr i foretak med husdyr

Grovfôr salgsproduksjon

Korn og annet frø til modning

Poteter

Meldeplikt – dokumentasjon av skadeårsak

2023: forsommertørke - deretter alt for mye regn

- ✓ massiv skade i korn og grovfôr
- ✓ godtok at det var glemt å melde

2024: ulike årsaker

- ✓ noen ble rammet, de fleste ikke
- ✓ må dokumenteres og forklares i hvert tilfelle

§ 2 Vilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til foretak som uten ugrunnet opphold har gitt melding til kommunen om at skade har oppstått, eller vil kunne oppstå.

Forskuddsbetaling

Grunnopplysninger

Skadeårsak og skadebeskrivelse

Melding til kommunen

Forskuddsutbetaling

Ved **store tap og likviditetsproblemer** kan det utbetales et forskudd på inntil 50 % av forventet tilskudd.

Søker oppgir å ha store tap og/eller likviditetsproblemer og ønsker derfor forskuddsutbetaling

Forskuddsbetaling

- 26 av søkerne har bedt om forskudd
- SF har gjort kommunene oppmerksom på hvem det gjelder
- flere kan komme

§ 3 Søknad

Ved svikt i planteproduksjon, jf. kap. 2 kan det etter søknad gis forskudd med inntil 50 prosent av antatt tilskudd.

- i påvente av endelig oppgjør
- ved store tap og likviditetsvansker

§ 3 Søknad – kommentar

Søknaden må være fullstendig utfylt og vedlagt nødvendig dokumentasjon før den kan behandles. Det er søkers ansvar å vedlegge nødvendig dokumentasjon.

Disp fra søknadsfristen

§ 11 Administrasjon, klage og dispensasjon

Landbruksdirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriften § 5.

§ 5 Søknad

Søknad om tilskudd må sendes kommunen innen frister og på søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

§ 3 Søknad

Søknadsfristen for tilskudd ved produksjonssvikt og svikt i honningproduksjonen er 31. oktober.

Ny rutine: søker direkte til Ldir

- utenom Agros
- brev eller epost
- rask saksbehandling

Disp.søknader 2024

- Misforsto melding som søknad **NOT**
- Vanskelig å manøvrere i søknadsskjemaet **NOT**
- Dokumenterte feilmeldinger i Agros **OK**

Satser og toppavgrensning i tilskuddet

For vekstgruppene grovfôr og korn og annet frø til modning utbetales ikke beregnet tilskudd ut over 900 000 kroner per vekstgruppe. For vekstgruppene frukt, bær, grønnsaker og poteter utbetales ikke beregnet tilskudd ut over 1 800 000 kroner per vekstgruppe.

Satsene som gjelder nå, ble kunngjort 29.12.2023.

Agros stenger for godkjenning

Vår siste mulighet for å godkjenne er 06.12.
Sakene bør være her i god tid før det.

Dokumentasjon av avling

- ikke offentlig register over avling
- hvis hele avlinga leveres til Honningcentralen, kan Honningcentralen sammenstille og attestere for avling i kg.
- hvis deler av avlinga selges utenom Honningcentralen, må avling i kg og kr sammenstilles og attesteres av autorisert regnskapsfører
- periodiseres på produksjonsår

Antall kuber

- kan dokumenteres fra refusjon av sukkeravgifts-bilag
- kan ikke hentes direkte fra PT-søknaden
- søker beregner det selv i Agros med utgangspunkt i PT-tall

Honning

Beskrivelse av produksjonen

- varroabekjempelse
- forebygging mot sverming
- voksskifte
- dronningbytte
- fôring med mer
- hvor kubene står
- birøkteren beskriver
- kommunen bekrefter og supplerer

Forhold deg til søknadsskjemaet!

Beskrivelse av skadeårsaken

- værforhold og tidspunkt
- hvordan det affekteerte biene
- konsekvens for honningproduksjonen
- birøkteren beskriver
- kommunen bekrefter og supplerer

Frukt

Skadeårsak

- søkers melding
- kommunens bekreftelse

Totalsalgsmetoden

= kronemetoden

- i motsetning til kg-metoden
- kvalitetsforringelse

- utgifter til pakking, emballasje og frakt skal fratrekkes

Øvrig grunnlag for beregning

Totalsalgsmetoden

Totalsalgsmetoden kan benyttes dersom det har oppstått kvalitets nedbørsmengder eller frost i vekstgruppene frukt og bær. Tilskudd grunnlag i avlingsmengde. Statsforvalteren må i slike tilfeller fatte benyttes. [?](#)

- Totalsalgsmetoden skal benyttes ved beregning av tilskudd

Kommunens eventuelle kommentar

I dette tilfellet er det hagel som har ført til stor kvalitetsforringelse. og alt har gått til press. Dette har ført til et stort økonomisk tap for

Skadeårsak og skadebeskrivelse

Kvalitetsforringelse

Dersom skaden er forårsaket av store nedbørsm tilskuddet i noen definerte tilfeller beregnes som kvalitetsforringelse vil kreve at du også må regis

Har skaden medført kvalitetsforringelse?

- Ja
- Nei

Søkers beskrivelse av eventuelle forhold knytte

Kommunens vurdering knyttet til søkers opplys
Mye nedbør har ført til noe mer sopp enn vanlig,

Frukt

Dokumentasjon av avling

1. Hvis hele avlinga selges i produksjonsåret: bruk tall fra eStil-PT (overføres automatisk til prod svikt søknaden)
2. Hvis deler av avlinga selges etter nyttår
 - Ikke samsvart mellom periodisering i eStil-PT og prod svikt
 1. Hvis alt selges via godkjent mottak: mottaket attesterer for avling i kr og kg 2018-2024.
 2. Hvis deler av avlinga selges utenom godkjent mottak: autorisert regnskapsfører attesterer for avling i kr og kg 2018-2024.
 - Periodisering etter produksjonsår.

Areal i bæring

Planteåret: 0

Første år etter planting: 25 %

Andre år etter planting: 50 %

Tredje år etter planting: 75 %

Fjerde år etter planting og deretter: 100 %

Frukt

Avling og areal i gjennomsnittsperioden

Skjønnsmessig fastsettelse av gjennomsnittsavling

Epler

"Avling (kg/daa)" beregnes med grunnlag i preutfylte opplysninger fra PT. Søker og saksbehandler kan korrigere preutfylte opplysninger. "Avling (kg/daa)" beregnes da med grunnlag i korrigerte opplysninger.

År	Avling preutfylt (kg)	Avling korrigert (kg)	Salgsinntekt (kr)	Areal preutfylt (daa)	Areal korrigert (daa)	Avling (kg/daa)	Salgsinntekt (kr/daa)	Kommune	Handlinger
2023	20 477	65 726	643 354	95	-	691,85	6 772,15		
2022	34 710	73 013	777 391	86	-	848,99	9 039,43		
2021	13 919	117 592	953 977	77	-	1 527,17	12 389,31		
2020	36 344	126 631	1 274 375	77	-	1 644,56	16 550,32		
2019	26 306	88 314	773 478	77	-	1 146,94	10 045,17		
2018	35 677	141 390	1 315 864	111	-	1 273,78	11 854,63		

Søkers opplysninger om nyplanting de siste 10 årene

Søker skal ha registrert opplysninger om nyplanting på en av følgende måter:

- Nyplanting registrert under "Registrer planteår og nyplantet areal", eller
- nyplanting dokumentert ved å laste opp rapport fra "Fruktklienten", gjødslingsplan, bekreftelse fra ekstern rådgiver eller annet under "Dokumentasjon på planteår og nyplantet areal".

Vekst	Planteår	Nyplantet areal (daa)	Handlinger
Epler	2022	9,1	
Epler	2023	9,4	

Frukt

Skjønnsmessig fastsettelse av
gjennomsnittsavling

Søkers opplysninger om nyplanting de siste 10 årene

Søker skal ha registrert opplysninger om nyplanting på en av følgende måter:

- Nyplanting registrert under "Registrer planteår og nyplantet areal", eller
- nyplanting dokumentert ved å laste opp rapport fra "Fruktklienten", gjødslingsplan, bekreftelse fra ekstern rådgiver eller annet under "Dokumentasjon på planteår og nyplantet areal".

Vekst	Planteår	Nyplantet areal (daa)	Handlinger
Epler	2022	9,1	
Epler	2023	9,4	

Frukt

Sparte høstekostnader

- kr / kg som det gis tilskudd for

	kr/kg
morell/ kirsebær	22
eple	2,2
pære	1,8
plomme	8,7

Hvis det blir merarbeid pga vanskelig høsting – forklar, så bruker vi forklaringen som grunnlag for et fornuftig skjønn.

Bær

Skadeårsak

- søkers melding
- kommunens bekreftelse

Totalsalgmetoden

- kan brukes tilsvarende som for frukt
- i praksis mindre aktuelt enn for frukt

Skadeårsak og skadebeskrivelse

Kvalitetsforringelse

Dersom skaden er forårsaket av store nedbørsm tilskuddet i noen definerte tilfeller beregnes som kvalitetsforringelse vil kreve at du også må regis

Har skaden medført kvalitetsforringelse?

- Ja
- Nei

Søkers beskrivelse av eventuelle forhold knytte

Kommunens vurdering knyttet til søkers opplys
Mye nedbør har ført til noe mer sopp enn vanlig,

Dokumentasjon av avling

eStil-PT:

- tallene overføres automatisk til prod svikt søknaden
- unntak hvis ikke hele avlinga selges i produksjonsåret

Bær

Jordbær på friland:

År	Areal i bæring
<u>Planteåret</u>	0
Første år etter planting	100 %
Andre år etter planting	100 %
Tredje år etter planting	50 %
Fjerde år etter planting og deretter	0

Bringebær på friland:

År	Areal i bæring
<u>Planteåret</u>	0
Første år etter planting	50 %
Andre år etter planting	100 %
<u>Ca</u> tolvte år etter planting og deretter	0

Areal i bæring

Det finnes mange system for å starte en bærkultur. Vi har laget oss en skisse som støtte for avlingsutvikling. Særlig når det gjelder langvarige kulturer, kommer avlingsnivået mye an på sort, plantens helsetilstand og hvordan ugraset blir håndtert.

Solbær på friland:

År	Areal i bæring
Stikking av <u>vedstikling</u>	0
Plantet rotet stikling	0
Første år etter planting/ andre år etter strikking	20 %
Andre år etter planting/ tredje år etter strikking	40 %
Tredje år etter planting/ fjerde år etter strikking og deretter	100 %
Fjortende år etter planting/ ellevte år etter stikking	80%
Femtende år etter planting/ tolvte år etter stikking	0

Bær

Sparte høstekostnader

- kr / kg som det gis tilskudd for

	kr/kg
jordbær	18
bringebær	27
riebes espallier	14

Hvis det blir merarbeid pga vanskelig høsting – forklar, så bruker vi forklaringen som grunnlag for et fornuftig skjønn.

Skjønnsmessig gjennomsnittsavling for frukt og bær

Bygger på gjennomsnittsavling for VeTe

- hvis mulig i kombinasjon med søkerens egne historiske tall

Avling i forsøksfelt **NOT**
Flowermapping **NOT**

Potet og grønnsaker

Avling

- ikke offentlig register over potet- og grønnsaksavling
- hvis hele avlinga leveres til godkjent mottak, kan mottaket sammenstille og attestere for avling i kg og kr.
- hvis deler av avlinga selges utenom godkjent mottak, må avling i kg og kr sammenstilles og attesteres av autorisert regnskapsfører
- periodiseres på produksjonsår

Areal: hentes fra PT

Sparte høstekostnader:

- kun aktuelt dersom ikke hele arealet er høstet, søkeren ikke har eget høsteststyr eller leier innhøstingshjelp

Opplys om ev krevende innhøsting, så bruker vi skjønn til å finne en fornuftig løsning

Skjønnsmessig gjennomsnitt:

- ingen fast rutine
- finnes i hvert tilfelle
- hvis vi bruker forsøksresultater, divideres avling på 2

Grovfôr for salg: dokumentasjon av avling

Avling i gjennomsnittsperioden hents fra eStil-PT. Agros legger avlinga på riktig år (forutsatt at avlinga er ført riktig i eStil-PT).

Skadeårets avling dokumenteres ved regnskapsbilag.

Klimaprosent: dersom andre forhold enn klimaet har ført til lavere avling enn i gjennomsnittsperioden.

Sparte høstekostnader: kun aktuelt dersom ikke hele arealet er høstet og søkeren ikke har eget høsteutstyr.

Grovfôr (foretak med husdyr)

Dokumentasjon

- grovfôrskjema
- gjødslingsplan

Klager 2023

- klimaprocenten
- FEm per rundball

I vekstgruppe grovfôr i foretak med husdyr, beregnes tilskudd ved produksjonssvikt ved hjelp av normavlinger og ikke en gjennomsnittsavling for foretaket (slik som i salgsproduksjonene). Foretak vil ved normale klimatiske forhold kunne ligge godt under normavlingen for kommunen, klimaprocenten reduseres for å hensynta at deler av differansen mellom norm og skadeårets avling skyldes

Dersom søker mener at fôret har lavere fôrverdi enn dette, skal dette dokumenteres ved representative fôranalyser og vekt av et representativt utvalg rundballer. For at de fastsatte fôrverdiene skal kunne fravikes i tilskuddsberegningen, må fôranalyser og tørrstoffinnhold (vekt) vise et avvik på mer enn 15 % fra fôrnormen i § 15 i sats- og beregningsforskriften.

Korn: rutiner i spesielle tilfeller

Skjønnsmessig fastsetting av avling

- Korn: avling av alle arter under ett
- Ert til modning, oljefrø, åkerbønner: dyrkes ikke hvert år, i år uten, settes avlinga til % av korn
- Konservert og -bønne: Findus' forventning
- Frø: dyrkes ikke hvert år, i år uten: bruk gjennomsnittstall for området (Strand Unikorn & Felleskjøpet Agri)
- Frøgjenlegg uten dekkvekst: trekk ut gjenleggsareal i gjennomsnittsperioden og i skadeåret. Forklar
- Åkerbønne mangler egen sats. Bruk satsen for oljefrø
- Sparte høstekostnader. Kun aktuelt dersom ikke hele arealet er tresket og søkeren ikke har egen tresker

Klager 2023

- skjønnsmessig fastsetting av gjennomsnittsavling
 - bruke tidligere eiers avlingstall
 - bruke kommunesnittet

Disp sak 2023

- ble ikke klar over hvor lita avlinga var før den ble solgt

For foretak i etablerings- eller nedbyggingsfase og for foretak med dokumentert omlegging til ny drift kan statsforvalteren fastsette gjennomsnittsavlingen skjønnsmessig med utgangspunkt i avlingsnivået for sammenlignbare foretak i området.

Lav avling hvert år

Vær særlig OBS på

- frukt
- bær
- honning

Dette er produksjoner med høye PT, hvor det er mulig å drive 'business' basert på tilskuddshøsting.

- vurder om det er vanlig jordbruksproduksjon
- risikobasert kontroll i PT

Takk for møtet

Ta gjerne kontakt med oss

Mona Skjæggestad, tlf. 35 58 62 57

Mona Olsrød, tlf.

Ingunn Sømme Haldorsen, tlf. 33 37 23 74

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark